

Észrevételek a levegő védelméről szóló kormányrendelet tervezetéhez

1. A tervezet 2. § 9. pontját az alábbiak szerint javasoljuk módosítani:

egészségügyi határérték: a tudományos ismeretek alapján meghatározott levegőterheltségi szint, amely – a PM10 frakció kivételével – tartós egészségkárosodást nem okoz;

Indokolás: A PM10 frakció esetén a tudomány nem ismer olyan határértéket, amely alatti koncentráció nem okozhatna tartós egészségkárosodást.

2. A tervezet 4. §-át az alábbiak szerint javasoljuk módosítani:

Tilos a légszennyezés, valamint a levegő [**lakosságot zavaró**] bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.

Indokolás: Az előírás a korábbi szabályokhoz képest visszalépést jelentene, hiszen a „lakosságot zavaró” kitétel eddig nem jelent meg a szabályozásban. Ez egyrészt sérti az Alkotmánybíróság 28/1994. AB határozatában és az azóta követett gyakorlatában kifejtetteket, továbbá célszerűtlen is, mert a „zavarás” bizonyítása elhúzódó és bonyolult jogviták forrása lehet.

3. A tervezet 5. § (3) bekezdését az alábbiak szerint javasoljuk módosítani:

(3) A [**környezeti hatásvizsgálat köteles vagy egységes környezethasználati engedély köteles,**] bűz kibocsátással járó tevékenységek illetve létesítmények esetében a bűzterhelőnek védelmi övezetet kell kialakítania.

Indokolás: Indokolatlannak, és a korábbi szabályozás által biztosított szinthez képest visszalépésnek tartjuk azt, hogy a védelmi övezet kizárólag a hatásvizsgálat, illetve IPPC köteles tevékenységeknél kötelező. Ez azt jelentené, hogy számos, a szabályozási limitek alá eső, de komoly bűzkibocsátással járó tevékenység védelmi övezet nélkül lenne folytatható.

4. A tervezet 5. § (5) bekezdését az alábbiak szerint javasoljuk módosítani:

(5) A kijelölt védelmi övezetben nem lehet lakóépület, üdülőépület, oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális és igazgatási célú épület, vasútállomás, uszoda, sportpálya, templom és temető, kivéve a telepítésre kerülő, illetve a más működő légszennyező források működésével összefüggő építményt.

Indokolás: Indokoltnak tartjuk a védelmi övezetben nem elhelyezhető létesítmények listáját bővíteni.

5. A tervezet 7. § (1) bekezdésének bevezető szövegrészét javasoljuk az alábbiak szerint módosítani:

(1) Légszennyező forrás létesítésekor a levegővédelmi követelményeket az engedélyezési eljárás során úgy szükséges meghatározni, hogy a levegőterhelés a légszennyező forrás hatásterületén ne haladja meg az egészségügyi határértékeket, és az új forrás se eredményezze az egészségügyi határértékek túllépését, kivéve ha

Indokolás: A szabály eredeti szövege félreérthető, hiszen csak akkor tiltja az új légszennyező forrás telepítését, ha ez eredményezi a határérték túllépését. Az egyértelműség kedvéért javasolt ezt kibővíteni azzal a helyzettel, ha az alap-levegőterhelés már meghaladja a határértékeket.

6. A tervezet 8. §-át javasoljuk az alábbiak szerint módosítani:

A nemzeti expozíciócsökkentési cél teljesülése érdekében, a PM_{2,5} légszennyezettségi szint mértékétől függetlenül, minden szükséges **[és aránytalanul magas költséggel nem járó]**, a PM_{2,5}-expozíció csökkentését szolgáló intézkedést meg kell tenni.

Indokolás: Az aránytalanul magas költségek értelmezése komoly jogalkalmazási gondokat okozhat egyrészt. Másrészt a légszennyezettség csökkentése érdekében tett intézkedések általában magas költséggel járnak, így a hatékonyság ellenében hat, ha ezeket az intézkedéseket nem vesszük figyelembe. Harmadrészt álláspontunk szerint az emberi egészség érdekében megtett intézkedések nem tehetők függővé a várható költségek „arányosságától”.

7. A tervezet 9. § (6) bekezdését javasoljuk az alábbiak szerint módosítani:

(6) A kén-dioxid, a nitrogén-dioxid, a PM₁₀, PM_{2,5}, az ózon és a szén-monoxid által okozott levegőterhelés adatait legalább **[napi] órás**, az ólom és a benzol által okozott levegőterhelés – 12 hónap átlagértékeinek formájában megadott – adatai legalább háromhavi frissítéssel kerülnek közzétételre.

Indokolás: A legtöbb szennyezőanyag tekintetében jelenleg is közzétételre kerülnek az órási határértékek, így komoly visszalépés lenne, ha csak napi határértékek jelennének meg.

8. A tervezet 11. § (1) bekezdését javasoljuk törölni:

[(1) Kijelölhető olyan agglomeráció vagy zóna, ahol a PM₁₀ egészségügyi határérték túllépését a közutak téli homokszórása vagy sózása okozza.]

Indokolás: Nem tartjuk indokoltnak a téli sózás és homokszórás privilegizált elbírálását, egyrészt azért, mert ezek a tevékenységek is komoly egészségkárosodást (pl. szilikózis), és környezetszennyezést (zöldfelületek károsítása) okozhatnak, másrészt azért, mert rendelkezésre állnak alternatív, kevésbé káros síkosságmentesítési módszerek melyek nem terhelik a levegőt PM₁₀ frakcióba tartozó szennyezéssel.

9. A tervezet 12. § (2) és 15. § (2) bekezdését javasoljuk törölni:

[12. § (2) Az (1) bekezdésben foglalt tájékoztatás teljesítése esetén a természetes forrásból eredő levegőterhelés következtében fellépő légszennyezettségi határértéket meghaladó levegőterheltségi szint nem minősül légszennyezettségnek.]

[15. § (2) Amennyiben a 11. § (2) bekezdés szerint bizonyítható, hogy az egészségügyi határérték túllépése a közutak téli homokszórásának vagy sózásának tulajdonítható, a zónára és agglomerációra levegőminőségi terv kidolgozása nem szükséges.]

Indokolás: Magyarországon nem merülhetnek fel olyan esetek, amikor kizárólag természetes forrásból (pl. vulkánkitörés) miatt beszélhetünk határérték feletti levegőterhelésről, így indokolatlan és szükségtelen egy vitás értelmezési kérdéseket okozó előírás beültetése a jogszabályba.

10. A tervezet 13. §-át javasoljuk az alábbiak szerint módosítani:

Azokban a zónákban és agglomerációkban, ahol a környezeti levegőben lévő kén-dioxid, nitrogén-dioxid, PM₁₀, PM_{2,5}, ólom, benzol és szén-monoxid szintje a légszennyezettségi határértékek alatt van, a talajközeli ózon koncentrációja kielégíti a hosszú távú célkitűzést, valamint az arzén, a kadmium, a nikkelt és a 3,4-benz(a)pirén koncentrációja kisebb, mint a célérték, **[a fenntartható fejlődés követelményeivel összhangban]** meg kell őrizni a meglévő jó állapotot.

Indokolás: A „fenntartható fejlődés követelményei” a magyar jogban értelmezhetetlen, definiálatlan fogalmat jelentenek.

11. A tervezet 27. §-át javasoljuk az alábbiak szerint módosítani:

[(1) E § rendelkezéseitől jogszabály eltérően rendelkezhet.]

(1) Hulladék nyílt téri, vagy a hulladékok égetésének feltételeit rögzítő jogszabályban foglaltaknak nem megfelelő berendezésben történő égetése, a háztartásban keletkező papírhulladék, és veszélyesnek nem minősülő fahulladék (fűtés céljára használt száraz kezeletlen fa és abból kizárólag mechanikai feldolgozással készített tüzelőanyag) háztartási berendezésben történő égetése kivételével tilos. Nyílt téri hulladékégetésnek minősül, ha a hulladék – az elemi kár kivételével – bármilyen okból kigyullad.

(2) Növényzet, és annak bármilyen hulladékának, maradványának, részének égetése tilos.

Indokolás: Az ország egyik legsúlyosabb levegővédelmi problémája a háztartásokban keletkező anyagok, hulladékok, növényi eredetű maradványok tüzelőberendezésben, és nyílt tűzön történő elégetése. Indokolt ennek országos tiltása, amelyet a helyi önkormányzatok rendeletei sem puhíthatnak fel. Itt megjegyezzük, hogy ennek egyértelmű jogi szabályozásához szükséges az 1995. évi LIII. tv. 48. § (4) b) törlése.

12. A tervezet 29. § (2) bekezdését javasoljuk az alábbiak szerint módosítani:

(2) A közlekedési hatóságnak a környezetvédelmi hatóság kezdeményezésére a vonalforrás által rendszeresen és tartósan okozott légszennyezettség esetén, a levegőterhelés megelőzése és csökkentése érdekében hatékony forgalomszervezési korlátozó intézkedést kell elrendelnie.

Indokolás: Jogsértő és a lakosság egészségét, valamint a környezetet veszélyeztető helyzet fennállása esetén indokolt kötelezően elrendelni a szennyezés csökkentéséhez szükséges, hatékony forgalomszabályozási intézkedéseket.

Budapest, 2010. október 12.

Levegő Munkacsoport

